

Зборівська Оксана Мирославівна
Відокремлений структурний підрозділ
«Бережанський фаховий коледж
Національного університету біоресурсів і природокористування України»

АЛГОРИТМ НАПИСАННЯ УСПІШНОГО МОТИВАЦІЙНОГО ЛИСТА ПРИ ВСТУПІ ДО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Стаття присвячена створенню алгоритму для написання мотиваційного листа при вступі до закладу вищої освіти. Проаналізовано ряд джерел з мережі Інтернет та систематизовано найважливіші тези, які допоможуть в роботі педагога і спрямують абітурієнта до якісного написання більш конкурентоздатного і професійного мотиваційного листа. Ключові слова: абітурієнт, мотиваційний лист, алгоритм написання, структура, зміст, конкурентоздатний, професійний.

Вступна кампанія 2022 року акцентує увагу освітян України на новому завданні: сформувати у випускників шкіл навички практичної риторики щодо написання мотиваційного листа при вступі до закладу вищої освіти. До теки обов'язкових для абітурієнтів документів додали мотиваційний лист, який вносять через систему ЄДЕБО одночасно з поданням заяви в особистому електронному кабінеті. Для кожного університету чи спеціальності треба писати окремий мотиваційний лист. Учні, майбутні студенти, не мають навичок написання мотиваційного листа. Саме тому важливим й актуальним для вчителів, зокрема філологів, є завдання підготовки алгоритму роботи з текстами офіційно-ділового стилю, окреслення структури й особливостей змісту мотиваційного листа.

Проаналізовано ряд джерел з Інтернет (<https://osvita.ua/consultations>; <https://osvitoria.media>; <https://www.youtube.com>; <https://vseosvita.ua>) та систематизовано найважливіші тези, які допоможуть в роботі педагога і допоможуть випускникам зробити мотиваційний лист більш конкурентоздатним і професійним. Якщо вимоги щодо оформлення МЛ легко знайти на сайті обраного ЗВО, то з умінням здобувачів освіти логічно подати найкращу й найпотрібнішу інформацію про себе треба попрацювати, розвиваючи критичне і креативне мислення.

У чому ж суть мотиваційного листа (МЛ) і що потрібно знати про цей документ? МЛ двічі пов'язаний з мотивацією: по-перше, демонструє бажання абітурієнта вивчити омріяну спеціальність саме в обраному закладі вищої освіти; по-друге, має вмотивувати університет зарахувати автора листа як найкращого кандидата в студенти.

Поради і висновки щодо написання МЛ при вступі до закладу вищої освіти не є результатом глибокого наукового дослідження, а мають практичний характер з педагогічного досвіду проведення онлайн заняття-вебінару з української мови зі студентами другого курсу закладу фахової передвищої освіти. Головний меседж вебінару його учасники усвідомили: «Успішний МЛ – це завжди особиста історія, що розповідає саме про Вас та відображає Вашу зацікавленість у вступі на обрану спеціальність омріяного закладу вищої освіти». Здобувачі освіти охоче вислухали поради щодо написання конкурентоздатного МЛ. Як джерело для написання даної статті серед інших використано презентацію автора з теми «Мотиваційний лист при вступі до закладу вищої освіти», розміщену на сайті Національної освітньої платформи «Всеосвіта».

Мотиваційний лист – «дистильований, максимально стислий виклад Ваших здобутків і цілей». Приймальна комісія кожного університету має на меті з'ясувати, чи є абітурієнт комунікабельним, чи поважає звичаї і традиції навколишніх, чи варто з цією людиною планувати власний проєкт або завдання.

Далі покрокові поради, які допоможуть зробити МЛ конкурентоздатним і професійним.

1. Зібрати цікаву інформацію про університет та обрану спеціальність. Що варто знати про університет із його сайту:

- про місію та девіз університету, студентське життя, про освітню діяльність, про відомих випускників;
- про традиційні конкретні заходи (конкурси, конференції, проєкти), у яких плануєте взяти участь;
- про адресата листа (прізвище та ім'я по батькові): ректор, декан, голова приймальної комісії.

2. Проаналізувати досягнення абітурієнта в контексті обраної спеціальності та особисті якості й компетентності. Що написати про себе:

- інформацію за роками про всі шкільні успіхи: участь в олімпіадах, фахових конкурсах, гуртках, студіях, хобі;

- про хороші академічні результати з пріоритетних для обраної освітньої програми предметів;
- про досвід участі у проєктах, майстер-класах, тренінгах, волонтерстві.

З лонг-листа зробити шорт-лист, обравши найвагомніше: вибрати лише те, що безпосередньо стосується обраної спеціальності. Якщо інформації замало, тоді треба шукати опосередковані зв'язки. Скажімо, якщо «в професії потрібні вольові якості та цілеспрямованість, можна вказати, що розвинули їх у спортивній школі. Або участь в екологічній акції та обрана професія – різні сфери діяльності, то вкажіть: цей досвід спілкування з десятками людей розвинув вашу комунікативність».

Важливо вказувати на результат, а не на процес. Наприклад, зайвим буде таке формулювання: «Роками самостійно вивчав іноземну мову, але все ще на рівні початківця», бо це не найкращим чином характеризує абітурієнта. Однак, якщо немає перемог у конкурсі, але участь посилила стресостійкість, привчила працювати зі складними завданнями у визначені терміни – таке варто підкреслити.

3. Обґрунтувати вибір професії. Чому зацікавилися спеціальністю? Якими бачите перспективи, професійне життя після завершення навчання?

4. Структурувати фактичний матеріал мотиваційного листа відповідно до вимог:

- «Шапка» (дані про адресата й адресанта);
- звертання;
- вступ;

- основна частина (Що спонукало Вас обрати цей заклад вищої освіти? Чому саме Ви повинні отримати шанс на навчання? Що Вас приваблює в обраній професії (очікування)?);

- висновки.

«Шапка» у правому верхньому куті листа. Це дані про адресата (назва університету, прізвище, ім'я по батькові, посада) та про того, хто пише лист (ПІБ, адреса, імейл, номер телефону). Назва документа посередині.

Звертання пишуть курсивом посередині. Наприклад:

Шановний Станіславе Миколайовичу!

Вступ, у якому треба пояснити, з якою метою звертаєтесь і чого прагнете. Основна частина найбільша, у якій послідовно, аргументовано та лаконічно треба дати відповідь на низку питань:

- Чому зацікавилися спеціальністю?
- Як дізналися про ЗВО?
- Чому хочете навчатися саме в ньому?
- Чому університет має обрати саме Вас?
- Якими бачите перспективи, професійне життя після завершення навчання?

Висновки (2-3 речення) підтверджують готовність абітурієнта до старанного навчання та впевненість у правильному виборі. Закінчують лист етикетною формулою подяки за розгляд листа.

5. Перевірити готовий мотиваційний лист кілька разів.

Перечитуючи текст в голос, легше помітити орфографічні та інші помилки, відслідкувати недоліки в послідовності викладу. Рекомендую дати прочитати комусь, хто вже має досвід складання таких документів: чи все зрозуміло, чи одна думка витікає з іншої. Варто також попросити переказати – почуте буде тим, що запам'ятає приймальна комісія у залишку.

Успішний МЛ – це завжди особиста історія, що розповідає про конкретну особу та відображає її зацікавленість у вступі на обрану спеціальність закладу вищої освіти. Абітурієнт має довести, що сповідує концепцію обраного університету, бо його світогляд збігається з цінностями ЗВО.

Не варто нехтувати деталями, як от: написання МЛ потребує тривалого часу; МЛ не є рефератом про спеціальність; пишуть від імені 1-ої особи однини, але без надмірного використання займенників; неприпустимі жаргонні слова, орфографічні, граматичні та пунктуаційні помилки; неприпустимі емоції, образність, ліричні відступи, літературні приклади; не варто використовувати шаблони, а писати тільки факти; не варто розраховувати на скопійовані взірці з Інтернету – це плагіат, а отже, компромат проти абітурієнта; не треба писати довгими реченнями; структура листа має бути чіткою.

МЛ при вступі до закладу вищої освіти – це написаний абітурієнтом діловий документ, «це можливість заочного спілкування з членами вступної комісії, шанс вирізнитися з-поміж інших і продемонструвати» себе як найкращого, потрібного обраному університету кандидата для вступу на

відповідну навчальну програму. Навчання в омріяному ЗВО як бажаний результат значно пов'язане з успішним мотиваційним листом. Алгоритм, запропонований у статті, має рекомендаційний характер, та запропонований матеріал сприяє розвитку базових навичок практичної риторики щодо написання мотиваційного листа при вступі до закладу вищої освіти.

Джерела

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/consultations/bachelor/73165/>
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvitoria.media/opinions/yak-napysaty-motyvatsijnij-lyst-dlya-vstupu-pokrokovy-instruktsiya/>
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/news/motyvatsiinyi-lyst-5-porad-abiturientu-6101.html>
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/prezentatsiia-motyvatsiinyi-lyst-pry-vstupi-do-zakladu-vyshchoi-osvity-561615.html>
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/motyvatsiinyi-lyst-pry-vstupi-do-zakladu-vyshchoi-osvity-568191.html>
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/prezentatsiia-motyvatsiinyi-lyst-pry-vstupi-do-zakladu-vyshchoi-osvity-569822.html>
7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/yak-napysaty-motyvatsiinyi-lyst-prezentatsiia-562795.html>
8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.batk.nubip.edu.ua/index.php/ua/usi-novyiny/25-edu-active/2395-uspishnyi-motyvatsiinyi-lyst-tse-zavzhdy-osobysta-istoriia.html>
9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=iKjhMqtxhtA>

Бірченко Олена Миколаївна

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Науковий керівник: Мкртічян Оксана Альбертівна, доктор педагогічних наук, доцент,

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ В ДИТЯЧОМУ КОЛЕКТИВІ В УМОВАХ ЗДО

У статті надається обґрунтування актуальності та необхідності виховання культури взаємодії дітей в колективі як одного з компонентів соціально-комунікативного та мовленнєвого розвитку, що є основою розвитку та освіти дітей дошкільного віку. Акцентується увага на спілкуванні дитини-дошкільника в умовах ЗДО та сім'ї. Зазначено комплекс методів, що включають: спостереження за дітьми; аналіз педагогічних ситуацій, аналіз змісту роботи з виховання культури спілкування. Ключові слова: дошкільник, вихователь, культура спілкування, комунікативні навички, взаємодія в колективі.

Особистість людини є сукупністю соціальних відносин, які відбуваються й формуються в спілкуванні з оточуючими. В процесі спілкування виявляються міжособистісні стосунки. Вони проявляються на основі певних почуттів, які люди мають по відношенню один до одного. Дитинство дошкільника є найважливішим періодом у розвитку особистості, до нього також належить комунікативна сфера. Якщо до цього періоду були створені сприятливі педагогічні умови, то у старшому дошкільному віці дитина може легко спілкуватися з оточуючими людьми, при цьому дотримуючись прийнятих у суспільстві норм.

Високий темп життя, зайнятість батьків, підвищена емоційна напруженість, захопленість гаджетами та Інтернетом, віртуальними іграми, призводять до значного зниження спілкування дітей, а також порушення гармонії в міжособистісних відносинах, що призводить до серйозних труднощів у спілкуванні дошкільнят з однолітками. Багато дітей не вміють співпереживати, радіти, висловлювати співчуття та симпатію.

Дошкільний період має особливе значення для розвитку та становлення особистості людини, формування ставлення до себе та оточуючих. Це життєво важливий період у формуванні основ фізичного, психічного здоров'я, а також у закладанні основ емоційної, соціальної та культурної поведінки.

Взаємодія з людьми є основною частиною життя особистості і є дуже вагомим для становлення особистості дошкільника, його внутрішнього світу.

Особливо актуальні такі питання на дошкільному етапі у зв'язку з тим, що в умовах постійного збільшення числа контактів дітей (у сім'ї, ЗДО, транспорті, на дворі тощо) значно зростає психічне навантаження на дитину при спілкуванні. Протягом дня дошкільнику доводиться контактувати з однолітками та дорослими, з різними характерами, поведінкою, настроєм, здібностями, інтересами, бажаннями. Сьогодні ми спостерігаємо дуже багато негативних явищ (жорстокість, підвищена агресивність, відчуженість) серед підліткового середовища. Однак такі якості та поведінка зароджуються саме у дошкільному віці.

Зазначимо, що одна з провідних потреб дітей-дошкільників є спілкування, що формується на основі особистісних мотивів і спонукають вихованців до комунікації в трудовій і пізнавальній діяльності.

Питання спілкування в своїх дослідженнях висвітлювали учені (Л. Коломінський, М. Лісіна, Д. Ельконін, О. Леонт'єв), які зазначали про важливість відносин з оточуючими, а їх порушення з показниками відхилень у розвитку дитини. Так, М. Лісіна розробила концепцію, в якій визначила